

Næringsliv og fag- og yrkesopplæring

September 2010
Tore Kjærgård

Agenda

- Utplassering
- Fagsamarbeid
- Hvordan finne samarbeidspartnere? (Kontaktseminar/forberedende besøk)
- Dokumentasjon av kompetanse (Europass)

Område

- Fag- og yrkesopplæring
- Etter- og videreutdanning i arbeidslivet

Mål:

- Personlig og faglig utvikling
- Kvalitet og nyskaping
- Gjøre fag- og yrkesopplæring mer attraktiv og relevant

Hvorfor delta i internasjonalt samarbeid?

”I et arbeids- og samfunnsliv i stadig endring har de fleste behov for å tilegne seg kunnskap og kompetanse gjennom hele livet. Gjennom LLP vil Norge kunne delta i den europeiske utviklingen på utdanningsområdet.”

Kunnskapsdepartementet

Kristin Halvorsen

Eksempler på Leonardo da Vinci mobilitetsprosjekt

For lærlinger og elever:

Norske skog

“Rekruttering og kompetanseutvikling innenfor fagopplæringen i Norske Skog”

Vea- Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører

“Flornet’s IDOLS – Internationalisation Drives Opportunities & Learning Skills Flornet mobility 2”

Eksempler på Leonardo da Vinci mobilitetsprosjekt

For instruktører og lærere:

Bjørkelangen videregående

skole - "Caretaking of patients who suffer from Alzheimer's disease in our society"

Sandefjord videregående skole

- "Improving languages skills and pedagogical practice"

Ettersom vi er små, er det spesielt viktig for oss å ha kontakt ut og se hva andre driver med.

Heidi Richardson, Avd.leder
Hardanger fartøyvensenter

Michael Rily, lærling Hardanger fartøyvensenter

Deltakelse fører til:

- Ny innsikt, ferdigheter, kvalifikasjoner og utvidet kompetanse
- Nyskapende impulser gjennom innblikk i arbeidslivet i andre land
- Smak av andre språk og kultur
- Europeisk og nordiske kontaktnettverk
- Motivasjon til livslang læring og personlig utvikling

Jeg måtte kommunisere uten språk og klare meg alene. Det var ganske så lærerikt

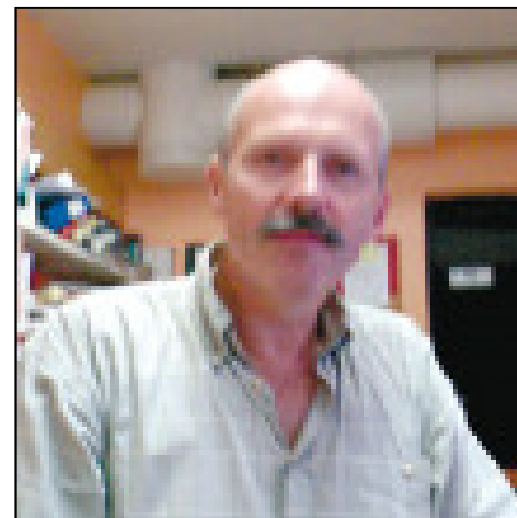

Kristoffer Solmunden Remme,
Rolls-Royce i Brattvåg

Deltakelse fører til:

- Oppdatering og videreutvikling av kompetanse
- Partnerskap med organisasjoner og bedrifter
- Adgang til europeiske faglige nettverk og markeder
- Impulser til organisasjonslæring og -utvikling
- Utvikling av kvalitet og innovasjon

Eg oppfatar denne fantastiske moglegheita som eit distriktpolitisk verkemiddel

John L Svellingen, lærer Kvinnherad vgs

Det viktigste er elevenes egenutvikling, at de ser at de mestrer en ny og krevende situasjon.

Utplassering (mobilitet) elev/lærling

- Elever og lærlinger innenfor yrkesfag på videregående skole
- Utplassering i bedrift og/eller opplæringsinstitusjon
- 2-39 uker
- Følgeperson

Eksempel:

En lærling til Spania i to uker får stipend til kost og losji og Reise ca **kr. 13 500**

Institusjonen får ca **kr. 1 600** per deltaker til faglige, språklige og Kulturelle forberedelser og ca **kr. 800** til administrasjon per deltaker

Utplassering (mobilitet) lærer/instruktør

- Instruktører, lærere, yrkesveiledere
- Utplassering i bedrift og/eller opplæringsinstitusjon
- 1-6 uker

Eksempel:

En lærer/instruktør til Spania i en uke får stipend til kost og losji og reise på ca **kr. 10 000**

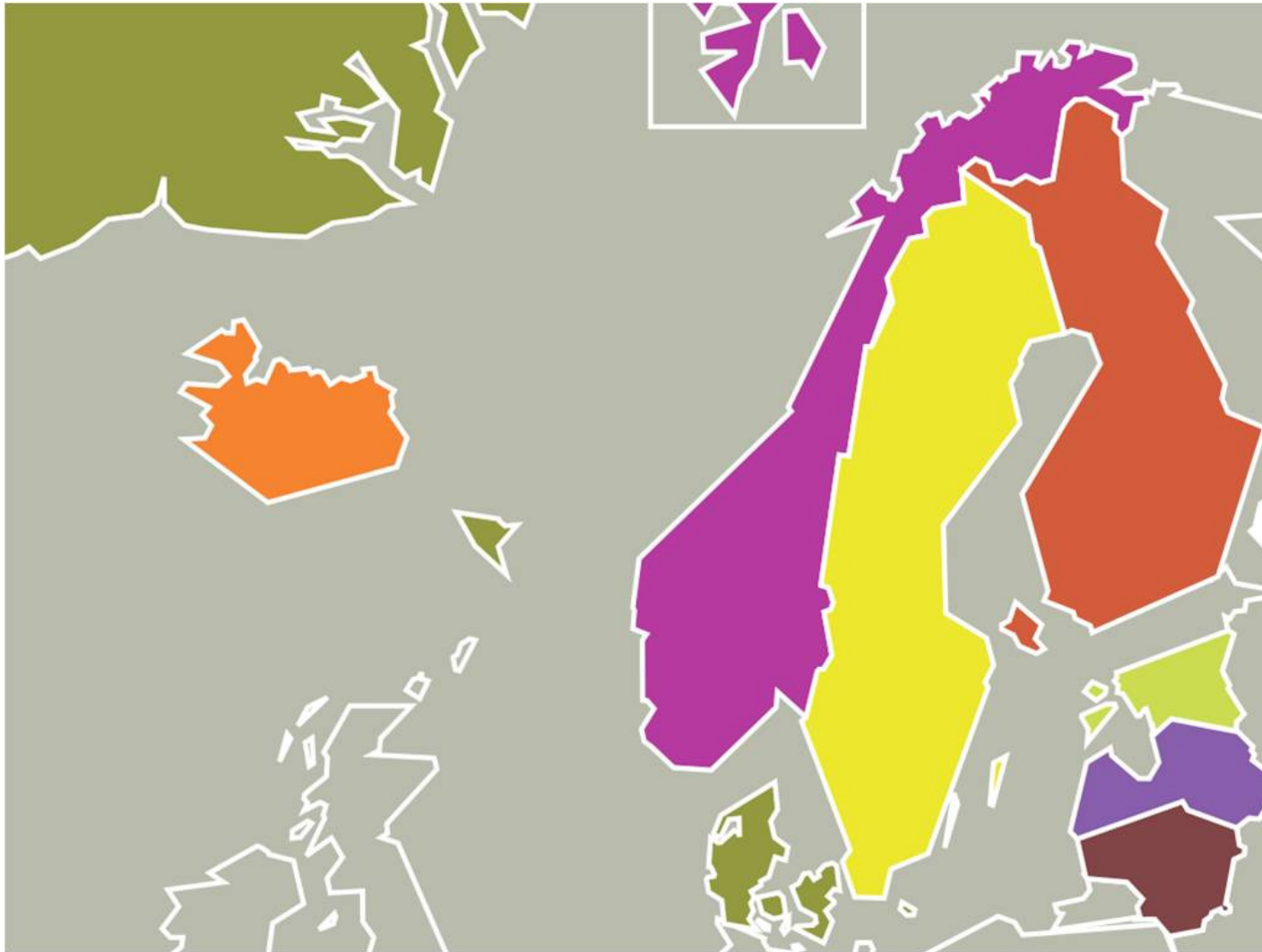
og ca **kr. 800** til administrasjon per deltaker

Nordplus Junior - Reisesøtte (mobilitet)

- Klasseutveksling (1-3 uker, maks 30 elever per land)
- Individuell elevutveksling og elevpraksis (en uke til ett år)
- Lærerutveksling (en uke til ett år, må inneholde undervisning)
- Forberedende besøk (reiser + opphold, opp til en uke)
- Faste satser for reise og opphold
- Ikke krav til egenfinansiering
- Minimum to skoler i to land

Nordplus – skolesamarbeid i Norden/Baltikum

Utplassering (mobilitet)

Viktige punkter i søknaden:

- Generell informasjon om organisasjonene som deltar i prosjektet
 - Deres rolle og ansvarsfordeling i prosjektet
- Beskrivelse av prosjektet
 - Mål og bakgrunn
 - Organisering og administrasjon av prosjektet
 - Formidling av resultater
- Antatte detaljer om utreisegruppene
 - Land, fagområde, oppstart og varighet, antall
- Budsjett
 - Beskrivelse av utgifter

Utplassering (mobilitet)

Eksempel på en god søknad:

- Klar beskrivelse av mål, behov, innhold og varighet for oppholdet
- Oppholdet er en del av utdanningen
- Klart samsvar mellom læringsbehov, læreplanen og planen for utplasseringen
- Sikring av individuell språklig og kulturell forberedelse
- Pedagogisk oppfølging, før under og etter oppholdet
- Godkjenning av oppnådd kompetanse og evaluering av utbytte innenfor fagområdet (Europass)
- Bistå enkelte deltaker i forhold til organisering av utplasseringen (reise, losji og vertsinstitusjon)
- Formidling av resultater

Noen eksempler.....

Fagutdanning i Italia og Noreg - Fellestrekk og ulikskapar i to samanliknbare maritime kluster

Haram vidaregåande skole

” Gi lærarar og instruktørar røynsle/kunnskap om korleis opplæring skiftar frå land til land, og gjere desse i stand til å reflektere over både eigen praksis og årsaker til at opplæringa er annleis.”

Noen eksempler.....

“Great opportunities” - Ørskog videregående skole 2006:

“Vi ønsker å gi elever på VK 1 kokkfag og VK 1 servitør muligheter til å øke sin kompetanse i internasjonale relasjoner, få øket kunnskap om internasjonale trender innen sitt fagområde samt få bredere språkerfaring.”

Fra søknaden

“Jeg vil gjerne få avslutte med å si at jeg er veldig takknemlig for denne muligheten. Jeg fant det utrolig lærerikt og jeg sitt igjen med minner for livet.”

Hanne Mathea 2KSA

Hvordan finne samarbeidspartnere?

- **Internett – databaser** (www.siu.no/leonardo)
 - Partbase
 - European schoolnet
 - eTwinning
 - UK-partnersearch
 - Partnersøkdatabase
- **Forberedende besøk** (www.siu.no/leonardo)
 - Avtaler om program, møtetid og -sted
 - Maks. 2 representanter, maks. 5 arbeidsdager
 - Støtte: € 1 000 -1 500 (kr. 8 000 – 12 000)
- **Kontaktseminar** (www.siu.no/leonardo)
 - Spesifisert tema og målgruppe
 - Varighet: 3-4 dager, deltakerantall 40-100
 - Støtte: € 1 000 -1 500 (kr. 8 000 – 12 000)

Kontaktseminar

- Kontaktseminarer er møteplasser for forskjellige utdanningsinstitusjoner, bedrifter og organisasjoner som ønsker å delta i europeiske prosjekter.
- Tre til fire dager
- Deltakere fra de fleste landene i EU
- 40 til 100 deltakere
- Arbeidsspråket er som regel engelsk
- [Oversikt over kontaktseminar](#)

Fagsamarbeid

- Gjøre fag- og yrkesopplæring mer attraktivt
- Tettere samarbeid mellom utdanning og næringsliv
- Kompetanseutvikling for instruktører og lærere
- Øke kvaliteten i fag- og yrkesopplæring
- Videreutvikle rådgiving innen fag- og yrkesopplæring

- tre eller flere institusjoner
- varighet på to år
- tildeling på ca **kr. 55 000** til **kr. 175 000** til norsk institusjon

Fagsamarbeid

Eksempel på en god søknad:

1. Et godt utarbeidet arbeidsprogram gjennom tydelig og realistisk beskrivelse av mål og relevant tema
2. Et godt partnerskap med likeverdige partnere og en balansert ansvarsfordeling
3. Fordelen ved å samarbeide på Europeisk nivå er tydelig og godt beskrevet
4. Beskrevet metode for å kunne evaluere utbytte av å delta både for institusjonen som deltar men også for enkeltpersoner
5. Klar plan for formidling av resultater

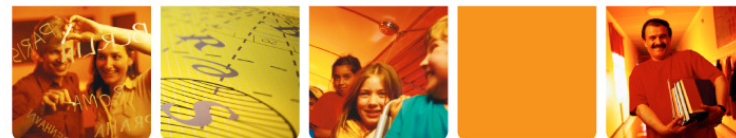
Fagsamarbeid

Eksempel på produkt:

1. En felles rapport
2. En konferanse
3. En CD
4. Et treningsopplegg innenfor et spesifikt område
5. Eller annet som kan formidles til andre.....

Møteplasser, oppfølging og resultatformidling

Leonardo da Vinci prosjekt

- Oppstartsseminar
- Erfaringsseminar
- Temakonferanser
- Delta i nasjonale nettverk
- Resultatformidling gjennom SIUs publikasjoner

Nordplus Horizontal – tverrsektorielt samarbeid

- Nordplus Horizontal gir støtte til prosjektsamarbeid mellom utdanningssektorer (minimum to ulike sektorer fra minimum tre land).
- "Ulike sektorer" defineres her som:
 - skoler/barnehager
 - høyere utdanning
 - voksenopplæring
 - næringsliv
 - offentlig sektor
 - NGO
- Gir støtte til prosjekter med opp til 3 års varighet.
- Støtte opp til EURO 75 000,-
- 50% egenfinansiering
- Prosjektene skal være nyskapende og tverrsektorielle, også i innhold

Nordplus nordiske språk og kultur

Overordnede målsetninger:

- Å styrke språkforståelsen og i særdeleshet nabospråkforståelsen (dansk, norsk og svensk)
- Å stimulere interessen for, kunnskap om og forståelse for nordiske kulturer, språk og livsvilkår.

Støtter

- Mobilitet for grunn- og videregående skole (minimum 2 nordiske land)
- Språkprosjekter
 - Ulike prosjekter der det nordiske språk er i fokus
 - Alle typer institusjoner kan søke
 - 25% egenfinansiering

EUROPASS

Dokumentasjon av kunnskaper og ferdigheter

Benyttes i hele Europa – skal fremme:

- Mobilitet og livslang læring
- Klar informasjon om kvalifikasjoner
- Gjenkjennelse og anerkjennelse av kompetanse

5 dokument

www.siu.no/europass

- **EUROPASS CV**
Samlet oversikt over kompetansen til den enkelte
- **EUROPASS SPRÅKPASS**
Standardisert dokument for å beskrive språkkunnskaper
- **EUROPASS MOBILITET**
Dokumenterer utenlandsopphold i Europa og beskriver hva en har lært under oppholdet
- **EUROPASS VITNEMÅLSTILLEGG**
Beskriver innhold i - og kompetanse fra - studium ved universitet eller høyskole
- **EUROPASS FAGBESKRIVELSE**
Beskriver innhold og nivå på fagbrev, svennebrev eller vitnemål fra yrkesfaglig utdanning

Søknadsfrister

- Februar 2011 – Leonardo da Vinci
- 1. mars 2011 – Nordplus

Seminar om søknadsskriving januar 2011 i Bergen

Spørsmål?

- www.siu.no
- siu@siu.no

Takk for oppmerksomheten!

Mer informasjon

www.siu.no

SENTER FOR INTERNASJONALISERING
AV HØYERE UTDANNING

NORWEGIAN CENTRE FOR
INTERNATIONAL COOPERATION
IN HIGHER EDUCATION

POSTAL ADDRESS: P.O. BOX 7800, NO-5020 BERGEN, NORWAY OFFICE ADDRESS: VASKERELVEN 39
PHONE: +47 55 30 88 00 FAX: +47 55 30 88 01 E-MAIL: SIU@SIU.NO WEB: WWW.SIU.NO